

از تاریخ دانش و فن

سرگذشت یک نابرابری

ل. کور لیان چیک، ا. فا ای بوشوویچ

برگردان: پرویز شهریار

که باعث می‌شود در جاه صرفه‌جویی کنیم. سپس توجه می‌کنیم که

$$f_n(x_1, x_2, \dots, x_n) = f_n(x_1, x_2, \dots, x_n)$$

یعنی اگر عددهایی را که در سمت چپ نابرابری قرار دارند، تبدیل دوری کنیم، نابرابری تغییر نمی‌کند به همین دلیل، این نابرابری و نابرابری‌های دیگری که این ویژگی را داشته باشند، دوری می‌نامند. آزمائش کنید که

$$f_{n+2}(x_1, x_2, \dots, x_n, x_1, x_2) = f_n(x_1, x_2, \dots, x_n) + 1$$

از این جا نتیجه می‌شود، اگر

$$f(x_1, x_2, \dots, x_n) < \frac{1}{\gamma}$$

آن وقت

$$f_{n+2}(x_1, x_2, \dots, x_n, x_1, x_2) < \frac{1}{\gamma} (n+2)$$

اکنون، این برابری را امتحان کنید:

$$\begin{aligned} f_{n+1}(x_1, \dots, x_n, x_n) - f(x_1, x_2, \dots, x_n) &= \frac{1}{\gamma} \\ &= \frac{(x_i - x_{i-1})(x_i + x_{i-1})}{2x_i(x_i + x_{i-1})} \end{aligned}$$

از سرگذشت این نابرابری صحبت می‌کنیم:^۱

$$\frac{x_1}{x_1+x_2} + \frac{x_2}{x_2+x_3} + \dots + \frac{x_{n-1}}{x_{n-1}+x_n} + \frac{x_n}{x_1+x_2} > \frac{n}{\gamma}$$

که بررسی آن را، برای نخستین بار، «شاپیرو»

ریاضی‌دان آمریکایی در مجله‌ی

The American mathematical monthly

در سال ۱۹۲۵، برای حل پیشنهاد کرد. این مساله نظر بسیاری از ریاضی‌دانان را در سراسر جهان به خود جلب کرد. سهم اساسی در حل این مساله مربوط به «والودیا درین فلد»، دانش‌آموز اتحاد شوروی است که بعدها جایزه‌ی فیلدس را گرفت.

در سال ۱۹۵۸، پروفسور «موزدل» از کمبریج، نابرابری را برای $n \leq 6$ ثابت کرد. چون برای حالت $n=7$ به دشواری برخورد، فرضیه‌ای آورد که نابرابری برای $n=7$ نادرست است. جالب است، اگر او می‌توانست فرضیه‌ی خود را ثابت کند، یعنی هفت عدد x_1, x_2, \dots, x_7 پیدا کند که برای آن‌ها چنین مجموعی کوچک‌تر از $\frac{7}{\gamma}$ باشد، آن وقت می‌شد از آن‌جا نتیجه گرفت که، نابرابری، برای هر $n > 7$ نادرست است. این مطلب را ثابت می‌کنیم. در آغاز، این نام‌گذاری را وارد می‌کنیم:

$$f_n(x_1, x_2, \dots, x_n) = \frac{x_1}{x_1+x_2} + \dots + \frac{x_n}{x_1+x_2}$$

۱. همه‌ی متغیرها در این مقاله نامنفی و مخرج‌ها مثبتند.

در ضمن، باید $x_{i,1} = x_i$ و $x_{i,2} = x_i$ گرفت. از این جا نتیجه می شود که اگر

$$(x_i - x_{i-1})(x_i - x_{i+1}) < 0$$

آن وقت

$$f_{n,1}(x_1, \dots, x_i, x_{i+1}, \dots, x_n) < \frac{1}{p}(n+1)$$

به ازای

$$f_n(x_1, x_2, \dots, x_n) < \frac{1}{p}$$

ولی در حالت فرد بودن n باید چنان مقداری

برای i پیدا شود که برای آن نابرابری

$$(x_i - x_{i-1})(x_i - x_{i+1}) < 0$$

برقرار باشد، زیرا اگر برای همه i ها نابرابری

$$(x_i - x_{i-1})(x_i - x_{i+1}) > 0$$

برقرار باشد، آن وقت با ضرب آن ها در یکدیگر

به دست می آید:

$$(x_1 - x_2)^2 (x_2 - x_3)^2 \dots (x_n - x_1)^2 < 0$$

برای این که y عددی فرد است، بنابراین نابرابری

که برای $n=8$ و همه i عددی زوج n نادرست بود، با

استدلالی که کردیم، همین نتیجه را برای عددهای فرد

n هم به دست می دهد.

ولی در سال ۱۹۶۱ دیه کوویچ، ریاضی دان

بلغارستانی، فرضیه «موریل» را رد و نابرابری را برای

$n=8$ ثابت کرد. در سال ۱۹۶۷، دئووساد،

ریاضی دان برزیلی، آن را برای $n=10$ ثابت کرد. در

سال ۱۹۷۴، دو. ای. لوین، و. ا. ک. شودوئووا،

ریاضی دانان شوروی، نابرابری را برای $n=12$ ثابت

کردند.

در تمام این سال ها، کسی کوشش نکرد که نابرابری

را در حالت کلی ثابت کند. در سال ۱۹۵۶ بود که

«لایت هیل»، ریاضی دان انگلیسی، ثابت کرد که، در

حالت کلی، نابرابری نادرست است. او توانست انتخابی

از بیست عدد x_1, x_2, \dots, x_{20} پیدا کند به نحوی که

داشته باشیم:

$$f_{20}(x_1, \dots, x_{20}) < 10$$

و بعد از مدتی او، و بدون ارتباط با او،

«تسلاووف»، ریاضی دان اسکاگندی، موفق شد چنین

نمونه ای برای $n=14$ پیدا کند. این، یکی از

آن هاست:

$$50, 5, 48, 3, 48, 1, 50,$$

$$0, 52, 1, 54, 4, 53, 6$$

برای عددهای فرد n ، همه جا به دشواری

برمی خورد. در سال ۱۹۵۸، «پاتکین»، ریاضی دانی از

«لاسکو»، نادرستی نابرابری را برای عددهای به اندازه ی

کافی بزرگ n - وقتی فرد باشد - ثابت کرد.

در سال ۱۹۵۹، «تسلاووف»، که پیش از این از

او یاد کردیم - نادرستی نابرابری را برای عددهای فرد

$n \geq 53$ ثابت کرد. در سال ۱۹۶۱، «دیساندای»،

دانشمندی از «سکاپور» موفق شد نمونه نقضی برای

$n=27$ پیدا کند. نمونه ی نقضی هم برای $n=25$ ،

«دی کین»، ریاضی دان انگلیسی در سال ۱۹۷۱ پیدا

کرد. و دانش آموزان ریاضی از مدرسه ی شبانه روزی

دانشگاه «نین گراد» (که شاگردان نویسنده ی این مقاله

بودند)، در آنکس یف، و. ا. خوش کین، هم توانستند

به یاری رایانه، مثال نقضی برای $n=25$ پیدا کنند.

نمونه ی نقض این است: ۴، ۱۰۲۹، ۲۹، ۱۶، ۳۰،

۲۴، ۳۱، ۳۳، ۳۲، ۴۴، ۲۹، ۵۵، ۲۱، ۶۲، ۸،

$$۳۲, 0, ۳۷, 0, ۳۳, 0, ۵۰, 0, ۵۹,$$

کمی بعد، در اکتبر سال ۱۹۸۹، «ترووش»،

ریاضی دان آمریکایی درستی نابرابری را، برای بقیه ی

عددهای n به ویژه برای زمانی که n برابر ۱۳، ۱۵،

$$17, 19, 21, 23$$

باشد، ثابت کرد.

از سال ۱۹۵۶ که معلوم شد نابرابری $f_n \geq \frac{n}{p}$ در

حالت کلی نادرست است، بررسی ها در دو جهت دیگر

ادامه پیدا کرد. جهت نخست این بود که معلوم کنند،

نابرابری برای چه مقدارهایی از n برقرار است.

درباره‌ی این سمت بررسی‌ها، روایت کردیم. و اکنون درباره‌ی جهت دوم بررسی‌ها گفت‌وگو می‌کنیم.
در سال ۱۹۵۷، «ران کین» ثابت کرد، این نابرابری درست است:

$$f_n \geq \frac{2\sqrt{2}-1}{6} n = \frac{\pi}{4} \times 0.609 \dots$$

هم او در سال ۱۹۶۱، تا اندازه‌ای نتیجه‌گیری خود را بهبود بخشید:

$$f_n \geq \frac{\pi}{4} \times 0.661$$

در همین سال «دی‌لانده» توانست ثابت کند:

$$f_n \geq \frac{2\sqrt{2}-1}{4} \cdot \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{4} \times 0.914 \dots$$

در سال ۱۹۶۲، او ثابت کرد:

$$f_n \geq \frac{\pi}{4} \times 0.922 \dots$$

یعنی این مساله را مطرح کرد: بزرگ‌ترین عدد γ که در نابرابری

$$f_n > \gamma \cdot \frac{\pi}{4}$$

صدق می‌کند، کدام است (البته، به‌ازای همه‌ی عددهای طبیعی)؟ و درست این مساله را «والودیا درین لده» حل کرد.

همه چیز از این‌جا آغاز شد که در المپیاد سوم سراسری شوروی در سال ۱۹۶۹، اثبات این نابرابری به‌اء طلبان پیشنهاد شد:

$$\frac{x_1}{x_1+x_2} + \dots + \frac{x_n}{x_1+x_2} > \frac{\pi}{4}$$

که از بین همه‌ی داوطلبان تنها یک دانش‌آموز توانست آن را حل کند: «آ. برزینش»، دانش‌آموز مدرسه‌ی شبانه‌روزی ریاضی که مقام سوم را در المپیاد سراسری روسیه به‌دست آورد.

این راه حل چنین بود. فرض کنید x_{i_1} بین عددهای x_1, x_2, \dots, x_n بزرگ‌ترین باشد؛ x_{i_2} بین دو عدد بعدی x_1, x_2 عددی بزرگ‌تر باشد؛ x_{i_3} بین دو عدد بعدی x_1, x_2 بزرگ‌ترین باشد و به‌همین ترتیب تا آخر $\frac{\pi}{4}$ را طوری انتخاب می‌کنیم که بین دو عدد بعدی x_{i_k}

عدد x_{i_1} بزرگ‌ترین باشد. روشن است که $k \geq \frac{\pi}{4}$ و بنابراین

$$\frac{x_1}{x_1+x_2} + \dots + \frac{x_n}{x_1+x_2} > \frac{x_{i_1}}{2x_{i_1}} + \dots + \frac{x_{i_k}}{2x_{i_1}} \geq \frac{k}{2} \geq \frac{\pi}{4}$$

این مطلب، که آخرین مجموع، کم‌تر از $\frac{\pi}{4}$ نیست، از نابرابری کوشی

$$a_1 + a_2 + \dots + a_k \geq \frac{k}{2} \sqrt{a_1 a_2 \dots a_k}$$

یکی از کسانی که در این المپیاد به‌موفقیت رسید، «والودیا درینفده»، دانش‌آموز اهل خارکوف بود. او در ترکیب افرادی بود که از اتحاد شوروی در المپیاد جهانی ریاضیات شرکت کردند. راهنمای علمی هیات، یکی از بزرگ‌ترین ویژه‌کاران شوروی در زمینه‌ی نابرابری‌ها، استاد «و. ای. له‌وین» بود. او برای دانش‌آموزان درباره‌ی نابرابری‌ها صحبت کرد و از جمله یادآور شد که در سال ۱۹۶۹، «والودیا» توانست مقدار مجهول γ را پیدا کند. معلوم شد که $\gamma = 0.989 \dots$

پیش از آن‌که درباره‌ی اندیشه‌ی «والودیا درینفده» صحبت کنیم، درباره‌ی نتیجه‌ی ضعیف‌تری که حاصل شد، روایت می‌کنیم. صورت مساله چنین است:

ثابت کنید، اگر عددهای x_1, x_2, \dots, x_n عددهای مثبتی باشند، آن وقت

$$\frac{x_1}{x_1+x_2} + \frac{x_2}{x_2+x_3} + \dots + \frac{x_n}{x_1+x_2}$$

بزرگ‌تر است از $(a + (\sqrt{2}-1)) \frac{\pi}{4}$ (c) به‌شرطی که عددهای x_1, x_2, \dots, x_n دنباله‌ای یک‌نواخت را تشکیل دهند، آن وقت این مجموع کم‌تر از $\frac{\pi}{4}$ نیست.

حل. (a) هر یک از کسرها به‌صورت

$$\frac{x_i}{x_{i-1}+x_{i+1}} \quad (i = 1, 2, \dots, n)$$

را به این صورت نشان می دهیم:

$$\frac{x_1}{x_1 + x_2} + \frac{x_2}{x_2 + x_3} + \dots + \frac{x_n}{x_n + x_1} > \text{یعنی}$$

$$\frac{\gamma\alpha}{\sqrt{\alpha+1}} \left(\sqrt{\frac{x_1+x_2}{x_1+x_2}} + \sqrt{\frac{x_2+x_3}{x_2+x_3}} + \dots \right)$$

$$+ \sqrt{\frac{x_n+x_1}{x_n+x_1}} \alpha n >$$

$$\frac{\gamma\alpha}{\sqrt{\alpha+1}} n - \alpha n = \left(\frac{\gamma\alpha}{\sqrt{\alpha+1}} - \alpha \right) n$$

اگر $\alpha = \frac{5}{4}$ قرار دهیم، آن وقت:

$$\frac{\gamma\alpha}{\sqrt{\alpha+1}} - \alpha = \frac{5}{11} = 0.4545 \dots$$

و حکم (b) ثابت می شود. به یاد می آوریم که بخش (a) به ازای $\alpha = 1$ به دست می آید.

(c) حالتی را در نظر می گیریم که در آن داشته باشیم:

$$x_1 \geq x_2 \geq \dots \geq x_n$$

ثابت می کنیم، در این حالت، این رابطه برقرار است:

$$f_n(x_1, x_2, \dots, x_n) \geq f_{n-1}(x_1, x_2, \dots, x_{n-1}) + \frac{1}{\gamma}$$

در واقع این اتحاد برقرار است:

$$f_n(x_1, x_2, \dots, x_n) - f_{n-1}(x_1, x_2, \dots, x_{n-1}) =$$

$$\frac{(x_{n-1} - x_{n-2})(x_1 - x_n)}{(x_{n-1} + x_n)(x_1 + x_{n-1})} + \frac{(x_1 - x_{n-1})(x_{n-1} - x_n)(x_1 - x_{n-1})}{\gamma(x_{n-1} + x_n)(x_1 + x_n)(x_1 + x_{n-1})}$$

$$+ \frac{(x_{n-1} - x_n)(x_1 - x_n)}{(x_1 + x_2)(x_1 + x_n)} + \frac{1}{\gamma}$$

ولی همی جمله ها، نامنفی اند (از یک سوایی

دنباله x_1, x_2, \dots, x_n ، به این ترتیب

$$f_n(x_1, x_2, \dots, x_n) \geq f_{n-1}(x_1, x_2, \dots, x_{n-1}) + \frac{1}{\gamma} \geq$$

$$\geq f_{n-2}(x_1, x_2, \dots, x_{n-2}) + 1 \geq \dots \geq$$

$$\geq f_2(x_1, x_2) + \frac{n-\gamma}{\gamma} =$$

$$= \frac{x_1}{x_1+x_2} + \frac{x_2}{x_2+x_1} + \frac{n-\gamma}{\gamma} = \frac{n}{\gamma}$$

$$\frac{x_i + \frac{1}{\gamma} x_{i+1}}{x_{i+1} + x_{i+2}} = \frac{\frac{1}{\gamma} x_{i+1} + x_{i+2}}{x_{i+1} + x_{i+2}} - 1$$

۲n کسر بدست می آید که آن ها را به این ترتیب گروه بندی می کنیم: کسر اول را با کسر (۲n) ام: کسر دوم را با کسر سوم: کسر چهارم را با کسر پنجم و غیره. مجموع عددهای هر زوج را ارزیابی می کنیم:

$$\frac{\frac{1}{\gamma} x_i + x_{i+1}}{x_i + x_{i+1}} + \frac{x_i + \frac{1}{\gamma} x_{i+1}}{x_{i+1} + x_{i+2}} \geq$$

$$\sqrt{\frac{(\frac{1}{\gamma} x_i + x_{i+1})(x_i + \frac{1}{\gamma} x_{i+1})}{(x_i + x_{i+1})(x_{i+1} + \frac{1}{\gamma} x_{i+2})}} =$$

$$= \sqrt{\left(\frac{1}{\gamma} + \frac{x_i + x_{i+1}}{\gamma(x_i + x_{i+1})^2} \right) \frac{x_i + x_{i+1}}{x_{i+1} + x_{i+2}}} >$$

$$> \sqrt{2} \cdot \sqrt{\frac{x_i + x_{i+1}}{x_{i+1} + x_{i+2}}}$$

چون حاصل ضرب n عدد

$$\sqrt{\frac{x_1+x_2}{x_1+x_2}} \cdot \sqrt{\frac{x_2+x_3}{x_2+x_3}} \cdot \dots \cdot \sqrt{\frac{x_n+x_1}{x_n+x_1}}$$

برابر است با ۱، بنابراین از نابرابری کوشی نتیجه می شود که مجموع آن ها بزرگ تر است از $\sqrt{\gamma} n - n = (\sqrt{\gamma} - 1) n$

(b) به هر یک از کسرهای مربوط، در الیات (a)، یک

واحد اضافه کردیم. ولی چرا به ویژه یک واحد؟ فرض

کنید عدد دل خواه α را اضافه کنیم و β را طوری

انتخاب کنیم که این برابری برقرار باشد:

$$\frac{x_i}{x_{i+1} + x_{i+2}} + \alpha = \frac{x_i + \beta x_{i+1}}{x_{i+1} + x_{i+2}} +$$

$$+ \frac{\alpha(\beta x_{i+1} + x_{i+2})}{x_{i+1} + x_{i+2}}$$

روشن است که $\alpha + \beta = \alpha$ یعنی $\beta = \frac{\alpha}{\alpha+1}$

$$\frac{x_i + \beta x_{i+1}}{x_{i+1} + x_{i+2}} + \frac{\alpha(\beta x_{i+1} + x_{i+2})}{x_{i+1} + x_{i+2}} \geq$$

$$\sqrt{\frac{(\beta x_{i+1} + x_{i+2})(x_i + \beta x_{i+1})}{(x_{i+1} + x_{i+2})(x_i + x_{i+1})}} =$$

$$\sqrt{\alpha \frac{\beta(x_i + x_{i+1})^2 + (\beta-1)^2 x_i x_{i+1}}{(x_i + x_{i+1})(x_{i+1} + x_{i+2})}} >$$

$$\sqrt{\alpha \beta \frac{x_i + x_{i+1}}{x_{i+1} + x_{i+2}}} = \frac{\gamma\alpha}{\sqrt{\alpha+1}} \sqrt{\frac{x_i + x_{i+1}}{x_{i+1} + x_{i+2}}}$$

اکنون حالتی را در نظر می‌گیریم که برای آن داشته

باشیم:

$$x_1 \leq x_2 \leq \dots \leq x_n$$

یادآوری می‌کنیم که

$$f_n(x_1, x_2, \dots, x_n) = \frac{x_1 + x_2}{x_2 + x_1} + \dots + \frac{x_n + x_1}{x_1 + x_n} - n + \frac{x_2}{x_1 + x_2} + \frac{x_3}{x_2 + x_3} + \dots + \frac{x_1}{x_n + x_1}$$

ولی مجموع اول کم‌تر از n نیست، زیرا حاصل

ضرب همدی جمله‌ها برابر واحد است. بنابراین، کافی

است ثابت کنیم:

$$g_n(x_1, x_2, \dots, x_n) = \frac{x_2}{x_1 + x_2} + \frac{x_3}{x_2 + x_3} + \dots + \frac{x_n}{x_{n-1} + x_n} + \frac{x_1}{x_n + x_1} \geq \frac{n}{2}$$

برای این منظور ثابت می‌کنیم:

$$g_n(x_1, x_2, \dots, x_n) - g_{n-1}(x_1, x_2, \dots, x_{n-1}) \geq \frac{1}{2}$$

در واقع داریم:

$$\begin{aligned} g_n(x_1, x_2, \dots, x_n) - g_{n-1}(x_1, x_2, \dots, x_{n-1}) - \frac{1}{2} &= \\ &= \frac{x_n}{x_{n-1} + x_n} + \frac{x_1}{x_n + x_1} - \frac{x_1}{x_{n-1} + x_1} - \frac{1}{2} = \\ &= \frac{(x_n - 1 - x_1)(x_n - x_{n-1})(x_n - x_1)}{2(x_{n-1} + x_n)(x_n + x_1)(x_1 + x_{n-1})} \geq 0 \end{aligned}$$

ولی

$$\begin{aligned} g_n(x_1, x_2, \dots, x_n) &> g_{n-1}(x_1, x_2, \dots, x_{n-1}) + \frac{1}{2} \geq \\ &\geq g_{n-2}(x_1, x_2, \dots, x_{n-2}) + 1 \geq \dots \geq \\ &\geq g_2(x_1, x_2) + \frac{n-2}{2} = \frac{x_2}{x_1 + x_2} + \frac{x_1}{x_2 + x_1} + \frac{n-2}{2} = \frac{n}{2} \end{aligned}$$

اکنون به بیان البات دو. درینفله و نتیجه‌ی آن

می‌پردازیم. او بر دو نابرابری اساسی تکیه می‌کند. در

نابرابری اول، دو انتخاب از n عدد مثبت a_1, a_2, \dots, a_n

و b_1, b_2, \dots, b_n عبارت

$$a_1 b_1 + a_2 b_2 + \dots + a_n b_n$$

را در نظر می‌گیرد. استدلال را چنین دنبال می‌کند که

این عبارت وقتی به‌ماکزیمم خود می‌رسد که عددها را

به‌نحوی شماره‌گذاری کنیم که داشته باشیم:

$$a_1 \geq a_2 \geq \dots \geq a_n \text{ و } b_1 \geq b_2 \geq \dots \geq b_n$$

و وقتی به‌مینیمم خود می‌رسد که داشته باشیم:

$$a_1 \geq a_2 \geq \dots \geq a_n \text{ و } b_1 \leq b_2 \leq \dots \leq b_n$$

نابرابری دوم، که به‌نابرابری «پن بِن» معروف

است، به‌ویژگی تابع‌های کوژ (محدب) مربوط می‌شود.

تابع $q(x)$ را در بازه‌ی بسته‌ی $[a, b]$ کوژ گویند، وقتی

که مقدارهای آن در هر بازه‌ی $[x_1, x_2]$ از $[a, b]$

روی منحنی آن، زیر پاره‌خط راستی واقع باشد که

نقطه‌های $(x_1, q(x_1))$ و $(x_2, q(x_2))$ را به‌هم

می‌پیوندد. (شکل ۱). این تعریف را می‌توان به‌صورت

این نابرابری نوشت:

$$q(\alpha x_1 + (1-\alpha)x_2) \leq \alpha q(x_1) + (1-\alpha)q(x_2)$$

نابرابری پن بِن می‌گوید، برای هر تابع $q(x)$ که در

بازه‌ی $[a, b]$ کوژ باشد، انتخاب دلخواهی از نقطه‌های

x_1, x_2, \dots, x_n متعلق به‌این بازه، و همچنین عددهای

مثبت دل‌خواه p_1, p_2, \dots, p_n که مجموعی برابر ۱

داشته باشند:

$$f_1 + f_2 + \dots + f_n = 1$$

این نابرابری برقرار است:

$$q(f_1 x_1 + \dots + f_n x_n) \leq f_1 q(x_1) + \dots + f_n q(x_n)$$

پس

$$r_i > \begin{cases} \frac{1}{c_i} \gamma & c_i \geq 1 \\ \frac{\gamma}{c_i + \sqrt{c_i}} & c_i < 1 \end{cases} \quad (**)$$

فرض می‌کنیم $c_i = 1$ از نابرابری‌ها (*) و (**)

به دست می‌آید:

$$\frac{\gamma}{n} \sum_{i=1}^n \frac{x_i}{x_{i+1} + x_{i+2}} \geq$$

$$\frac{1}{n} \left[\sum_{c_i \geq 1} c_i^{-\gamma_i} + \sum_{c_i < 1} \gamma (c_i^{\frac{\gamma_i}{2}} + c_i^{\gamma_i})^{-1} \right] \quad (***)$$

g را بزرگ‌ترین تابع کوژی می‌گیریم که از تابع‌های

$$y = e^{-x}, y = \gamma (e^{\frac{x}{2}} + e^x)^{-1}$$

آغاز کند. در این صورت از نابرابری (***) با توجه

به نابرابری پن‌بین خواهیم داشت:

$$\frac{\gamma}{n} \sum_{i=1}^n \frac{x_i}{x_{i+1} + x_{i+2}} \geq \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n g(y_i) \geq$$

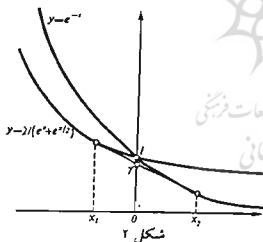
$$\geq g\left(\frac{y_1 + y_2 + \dots + y_n}{n}\right) = g(\gamma)$$

و به این ترتیب ثابت شد که $\gamma \geq g(\gamma)$

سپس خیلی روشن و با استدلال ثابت می‌شود که

$\gamma = g(\gamma)$ فرض کنید، مماس و مشترک نقطه‌های

$$(x_1, e^{-x_1}), (x_2, \gamma (e^{\frac{x_2}{2}} + e^{x_2})^{-1})$$



شکل ۲

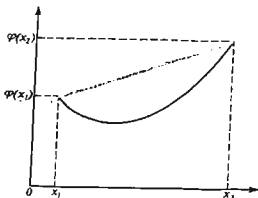
را به هم وصل کند (شکل ۲). منحنی تابع g از سه

بخش تشکیل شده است: $y = e^{-x}$ به ازای

$$y = \gamma (e^{\frac{x}{2}} + e^x)^{-1}, x > x_1$$

برای $x_2 \leq x \leq x_1$ و مماس مشترک آنها برای $x \leq x_2$

عرض نقطه تقاطع مماس با محور عرض برابر با γ است.



شکل ۱

اثبات $\frac{x_{i+1}}{x_i} = k_i$ می‌گیریم: در ضمن $\frac{x_1}{x_n} = k_n$. عددی

k_i را به صورت صعودی تنظیم می‌کنیم و جمله‌هایی را

که در این دنباله به دست می‌آید با m_i نشان می‌دهیم.

اکنون به دو دنباله توجه می‌کنیم:

$$\frac{1}{m_1}, \frac{1}{m_2}, \dots, \frac{1}{m_n}$$

$$\frac{1}{1+m_n}, \frac{1}{1+m_{n-1}}, \dots, \frac{1}{1+m_2}, \frac{1}{1+m_1}$$

که اولی به طور یک نوا نزولی و دومی به طور یک نوا

صعودی است. اگر از نابرابری اول خود استفاده کنیم،

به دست می‌آید:

$$\frac{x_1}{x_2 + x_3} + \frac{x_2}{x_3 + x_4} + \dots + \frac{x_n}{x_1 + x_2} =$$

$$= \frac{1}{k_1(k_2 + 1)} + \frac{1}{k_2(k_3 + 1)} + \dots + \frac{1}{k_n(k_1 + 1)} \geq$$

$$\geq \frac{1}{m_1(m_n + 1)} + \frac{1}{m_2(m_{n-1} + 1)} + \dots + \frac{1}{m_n(m_1 + 1)}$$

$$r_i = \frac{1}{m_i(m_{n-i+1} + 1)} \quad \text{و} \quad m_i m_{n-i+1} = c_i$$

می‌گیریم، در این صورت

$$r_i = \frac{1}{c_i} \left[1 + \frac{c_i - 1}{(1 - m_i)(1 + m_{n-i+1})} \right]$$

به این ترتیب، چون

$$(1 + m_i)(1 - m_{n-i+1}) \geq (1 - \sqrt{c_i})^2 \geq (1 + \sqrt{c_i})^2$$